

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vera Sapientia Virtute Et Tranquillitate Animi Enchiridion DD. Evcherii Lvgdvnensis, Martini Bracarensis, & Magni Wigonis, Antistitum

Eucherius <Lugdunensis>

Martinus <Bracarensis>

Magnus <Wigo>

Monachii, 1639

Cap. III. Spiens Nihil Indecorum admittit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10188

*SAPIENS NIHIL IN.
decorum admittit.*

1. **C**ontinentiam verò si diligis, circumcide superflua, & in arctū desideria tua constringe.

2. Considera tecum, quantum natura poscat; & non, quantum cupiditas expetat.

3. Si continens fueris, eò usque peruenies, vt te ipso contentus sis. Nam qui sibi ipsi satis est, cum diuitijs natus est.

4. Impone concupiscentiæ tuæ frenum & modum, omniâque blandimenta, quæ

occultam voluptatem trahunt, rejice.

5. Ede, citra cruditatem; bibe, citra ebrietatem.

6. Obserua, ne in conuiuio, aut in qualibet vite communitate, quos non imitaberis, damnare videaris.

7. Nec presentibus delicijs inhærebis, nec desiderabis absentes.

8. Victus tibi ex facili sit: nec ad voluptatem, sed ad cibum accede. Palatum tuum fames excitet, non sapor.

9. Desideria tua paruo redime: quia hoc tantum curare debes, vt desinant. Atque, quasi ad exemplar compositus

tus diuinum , à corpore ad spiritum , quantum potes , te festina reducere.

10. Si continentiaë studes, habita non amoenè, sed salubriter: nec dominum esse velis notum à domo, sed domum à domino.

11. Non tibi ascribas, quod nō eris, nec quod es: nec maior, quàm es, videri velis.

12. Hoc magis obserua, ne paupertas tibi immunda sit, nec parcimonia sordida, nec simplicitas neglecta, nec lenitas languida: & si tibi res exiguæ sunt, non tamen sint angustæ. Nec tua defleas, nec aliena mireris,

13. Si

De vera Virtute. 95

13. Si continentiam diligis, turpia fugito, antequam accidant: nec quemquam alium vereberis plus, quàm te.

14. Omnia tolerabilia, præter turpitudinem, crede. A verbis quoq; turpibus abstineto; quia eorum licentia imprudentiam nutrit.

15. Sermones vtilis magis, quàm facetos & amabiles ama: rectos potiùs, quàm obsecundantes. Miscebis interdum serijs iocos; sed temperatos, & sine detrimento dignitatis, ac verecundiæ. Nam reprehensibilis risus est, si immodicus, si pueriliter effusus, si muliebriter fractus.

16. Odi-

16. Odibilem quoque hominem facit risus, aut superbus, aut clarus, aut malignus & furtiuus, aut alienis malis euocatus. Si ergo ipsos iocos exigis, hoc quoque cum dignitate sapientiæ gere, vt te nec grauent tanquam asperum, nec contemnant tanquam vilem.

17. Non erit tibi scurrilitas, sed grata vrbalitas. Saules tui sint sine dente, ioci sine vilitate, risus sine cachinno, vox sine clamore, incessus sine tumultu. Quies tibi non desidia erit, & cum ab alijs luditur, tu sancti aliquid, honestique tractabis.

18. Si

18. Si Continens es, adulationes deuita: sitque tibi tam triste laudari à turpibus, quàm si lauderis ob turpia.

19. Lætior esto, quoties displices malis: & malorum de te existimationes malas, verè tui laudationi ascribe.

20. Difficillimum continentiae opus est, assentationes adulatione repellere, quarum sermones animum voluptate resoluunt. Nullius per assentationem amicitiam merearis: nec ad tuam promerendam, per hanc aditum pandas.

21. Non eris audax, nec arrogans. submittes te, non proij-

proijcies, grauitate seruata,

22. Admoneberis libenter, & reprehendêris patienter. Si meritò obiurgabit aliquis scito, quia profuit: si immeritò, scito, quia prodesse voluit. Non acerba, sed blanda timebis verba.

23. Esto vitiorum fugax ipse: aliorum verò neque curiosus scrutator, neque acerbis reprehensor: sed sine exprobratione correptor, ita ut admonitionē hilaritate praeuenias: & errori facilè veniam dato.

24. Nec extollas quemquam, neque deicias. Dicitur tacitus auditor: audiens

diuentiū promptus receptor.
Requiriti facilè responde,
contemnti facilè cede: ne
in iurgia, execrationésque
discedas.

25. Si continens es, animi
tui motus corporisq̄ue obser-
ua, ne indecori sint. Nec illos
ideò contemnas, quia latent:
nam nil differt, si nemo vide-
at, cū tu ipse illos videas.

26. Mobilis esto, non le-
uis: constans, non pertinax.
Alicuius rei scientiam habe-
re te, nec ignotum sit, nec
molestum.

27. Omnes tibi pares fa-
cies: & inferiores superbien-
do non contemnes. Superio-
res,

res, rectè viuendo non me-
tuas. In reddenda officiosi-
tate, neque negligens, neque
exactor appareas.

28. Cunctis esto benignus,
nemini blandus, paucis fami-
liaris, omnibus æquus. Seue-
rior esto in iudicio, quàm in
fermone; vita, quàm vultu:
Cultor clementiæ: detestator
seuitiæ: bonæ famæ neque
tuæ feminator, neque alienæ
inuidus.

29. Rumoribus, crimini-
bus, suspicionibus minimè
credulus vel malignus; sed
potius his, qui per speciem
simplicitatis ad nocendum
aliquibus subrepunt, opposi-
tissimus.

30. Ad

30. Ad iram tardus, ad
misericordiam pronus: in
aduersis firmus, in prosperis
cautus & humilis: occulta-
tor virtutum, sicut alij vitio-
rum. Vanæ gloriæ contem-
ptor, & bonorū quibus præ-
ditus es, non acerbus exa-
ctor.

31. Nullius imprudentiam
despicias. Rari sermonis ipse,
sed loquentium patiens. Se-
uerus, non sæuus, sed hila-
rem non spernens.

32. Sapientiæ cupidus &
docilis: quæ nōsti, sine arro-
gantiâ postulanti imperties:
quæ nescis, sine occultatione

G

igno-

ignorantiæ tibi postula impertiri.

33. Non conturbabit sapiens mores publicos, nec populum in se vitæ nouitate conuertet.

C A P. IV.

SAPIENTIAM IV.
stitia complet.

I. **Q**uid est Iustitia, nisi naturæ tacitæ conuentio, in adiutorium multorum inuenta? Iustitia non nostra constitutio, sed diuina lex est, & vinculum societatis humanæ.

2. In hac non est quod æstime.